

TOEVLUCHTSOORD TUSSEN SCHERVEN EN GRANATEN

herinneringsmonument WO II
in de tuin van het Dominicanenklooster

Het Exoduscomité streeft ernaar om aandacht te vragen voor de bijzondere en kwetsbare positie van burgers in oorlogstijd. Dit leidde tot de realisatie van enige Exodusmonumenten in de regio, die een tastbare herinnering vormen aan de grote evacuatie in de laatste periode van WO II.

De inspiratie om een herinneringspaneel bij het klooster te realiseren komt voort uit de bijzondere positie die het klooster had in de oorlogsperiode '44 –'45.

De oorlog raakte alles en iedereen

Tijdens de Slag om Arnhem in 1944 geraakte Huissen in de frontlinie.

De oorlogshandelingen kwamen als een loden deken over het stadje te hangen.

Het niets en niemand

ontziende geweld geselde de

streek. De paters verleenden in de chaos van beschietingen en wanhoop zielzorg aan de ontheemden tot in de uiterwaarden toe.

Het klooster werd een post voor de plaatselijke ambtenarij, het Rode Kruis, de Luchtbeschermingsdienst en de

Voedselvoorziening. Honderden vluchtelingen vonden onderdak in de gangen van het klooster.

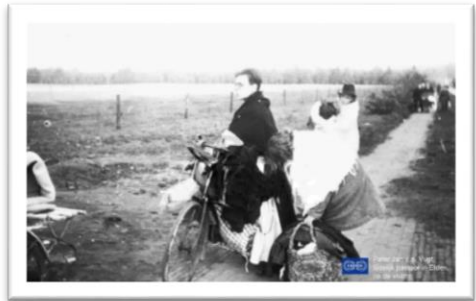
Op 18 oktober 1944 werd de aanwezigheid van 426 personen gemeld! De toestroom van vluchtelingen kon niet geheel worden opgevangen. Een grote groep trok door naar de lokale veiling.

De aanhoudende beschietingen veroorzaakten grote schade. Het gevaar kwam van alle kanten.

Een geredde Engelse vliegenier was korte tijd aanwezig en werd vervoerd met een Rode Kruiswagen.

Het Rode Kruis verrichtte een heldendaad door de levensgevaarlijke evacuatie van circa 450 zieken en bejaarden.

Gedurende die tijd was het klooster een lazaret, waar onverdoofd werd geopereerd, waar mensen stierven en waar baby's het levenslicht aanschouwden.

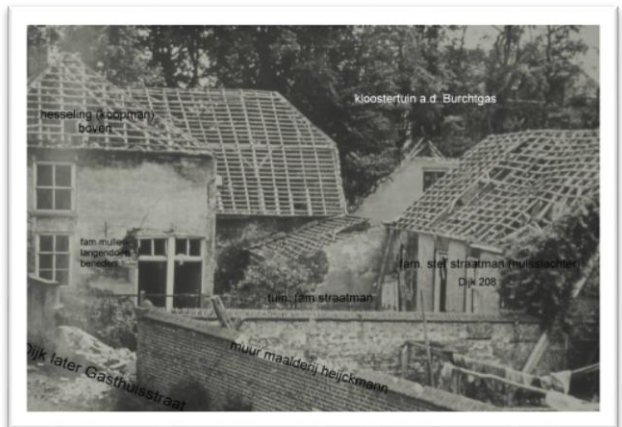

De gevolgen voor de bevolking

De gevechten om de Arnhemse brug hadden in september 1944 geleid tot een grote vluchtelingenstroom uit Elden en Arnhem-Zuid. Aanhoudende beschietingen en bombardementen leidden tot een gedwongen massale evacuatie van burgers. De streek veranderde door deze exodus in een Niemandslaan.

Na de Slag om Arnhem verstarde het front rond de Linge.

Na een evacuatie van 8 maanden keerde de bevolking terug in een zwaar vernielde en geplunderde omgeving. De veerkracht was echter *niet* vernield: vol moed en kracht nam men de wederopbouw ter hand.

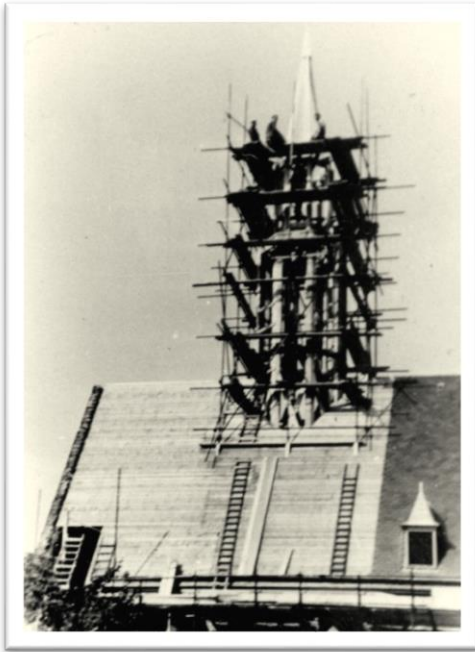
Een vluchteling, W.v.S., toont die kracht in het gedicht 'Terugkeer'

***'...Ik heb nog niet veel inventaris,
Wat soms wel even een bezwaar is.
Ik heb geen bed en geen wc,
Maar 'k ben niet meer evacu .
Ik slaap op mijn eigen planken.
Waarvoor ik niemand hoeft te danken...'***

Na de oorlog was de kloostertuin voor gesneuvelden een tijdelijke rustplaats.

De hulp vanuit het klooster duurde voort want nog in 1945 was de gaarkeuken van het klooster voor menig terugkerend kwartiermaker van levensbelang.

De gemeenschap van de Dominicanen heeft in een onbeschrijflijk moeilijke periode het menselijk gelaat aan de gemeenschap getoond.

Het paneel is op 19 mei 2013 (eerste Pinksterdag) onthuld. De kleur groen overheerst omdat deze kleur de vrede symboliseert.

De onthulling vond plaats door een wit laken te verwijderen. De kleur wit was bedoeld om piloten in vliegtuigen duidelijk te maken dat het om burgers ging.

Vertaling: met dank aan de Euregio uit Kleve(D) en Ingrid Harris (Canada)

Geraadpleegde literatuur: 'Tussen scherven en granaten' door kapelaan M.H.Vries, 'Bevrijdingsbloesem 1940-1945' door Cissie Plattel-Berben, interview met Nico van den Idsert o.p uit 2012 door M.v.H., 'Zij, die voor U paraat stonden' door CH.Scerkowski, diverse publicaties uit Mededelingen van Historische Kring Huessen door historici Ferdinand van Hemmen, Emile Smidt en Jan Zweers.

De foto's zijn afkomstig van fotoarchief Gerrit Meeuwssen, Historische Kring Huessen, Historische Kring Elden, Exoduscomité.

Lay out en tekst van het paneel: Max Bozon en Martien van Hemmen.

Met dank aan:

Frank Jeurissen- graveertechniek, Between Dutch & Deutsch, Rode Kruis Arnhem.

Het Herinneringspaneel kon mede worden gerealiseerd dankzij financiële steun van anonieme sponsors, Th.A.Hegeman Holding b.v. Huissen, Ben Veenhuis en de Rotary Arnhem-Huissen.

Voor actuele informatie: www.exodushuissen.nl

Huissen, 19 mei 2013